

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, „Gledališka stolba“.

Upravníštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Cesarja Viljema smrt.

Za ponosni in doslej brezprimerno srečni narod nemški nastali so britki dnevi in blede skrb za bližnjo bodočnost prevzela mu je srce, kajti ob solčni obali ligurski boleha in hira za neozdravljivo boleznijo narodov ljubljene, cesarjevič „Fritz“, v cesarski palači v Berlinu pa je danes dopoldne zatisnil oči cesar Viljem sam. Osode kruta roka zadela je torej prva dva in najsijajnejša reprezentanta naroda nemškega, dva v resnih urah skušana voditelja, na katerih mesto ima sedaj stopiti naslednik, ki je, kakor ga nazivlje nemšk list „ein unbeschriebenes Blatt“.

Dolgo je vladal cesar Viljem, doživel je izredno visoko starost, ki nas spominja svetopisemskih očakov, vendar je baš v tem trenutku še prerano umrl. Zato je njegova smrt hud udarec za ves nemški narod, pretresla bode Berlin, da se bode zavl v žalobno tančico, uplivala pa tudi na vse borze, ki bodo s posebno občutljivostjo spoznale, da je starega Viljema smrt osodepolnega pomena za evropski položaj.

Z neomejenim zaupanjem zrl je narod nemški v pokojnikovo lice, saj je pod njegovim žezlom stekel si izredno bojno slavo, poprej nepoznano blagostanje in utrdil se v misli, da se mu ne more nič zlega zgoditi, dokler živi „olle Willem“. Tolažilna ta misel je sedaj ob veljavo, kajti smrt položila je koščeno svojo roko na cesarski škrlat, snela s sive glave mogočno krono, na cesarsko palačo pa zapisala brezozirni besedi „Imperator Mors“.

Zaradi kratkosti časa ni nam danes možno obširneje razpravljati o fenomenalni prikazni danes umrlega cesarja Viljema, zatorej podamo v naslednjem le nekatere važne podatke iz njegovega življenja in njegove obitelji.

Cesar Viljem I. bil je porojen dne 22. marca 1797 a bil dne 1. januarja 1807 imenovan častnikom. Na prestol prišel je še le v poznih letih, dne 26. oktobra 1858 prisegel je kot regent na ustavo, dne 2. januarja 1861 postal je kralj pruski, dne 18. januarja 1871 pa je bil v Versaille-jí proglašen cesarjem zjedinjene Nemčije. Kako se je 1864 l.

bojeval v Šlezvigu, 1866 l. proti Avstriji 1870 l. proti Francoski, je vsakemu še v živem spominu.

Njegov jedini sin je cesarjevič Friedrich Wilhelm, porojen dne 18. oktobra 1831, ki se sedaj v San Remu leči. Ker ni upanja, da bi kdaj ozdravel, so vseh oči obrnene v njegovega najstarejšega sina princa Viljema, porojenega dne 27. januarja 1859. Slednji poročil se je dne 27. februarja 1881 z Avgusto Viktorjo, hčerjo vojvode Šlezvik Holsteinskega, s katero ima že 4 sine. Njegov oče, nesrečni, a vsemu narodu jako priljubljeni cesarjevič „Fritz“ ni bil Bismarcku posebno naklonjen, princ Viljem se pa, kakor je še nedavno v nekem govoru pokazal, močno ravna po Bismarcku, on bode torej prej ali slej pravi nemški cesar. Cesar Viljem I. je mrtev, njegov naslednik je Viljem II.

Lex Liechtenstein in naši pomisleki.

I.

—j—. Ni se še poleglo valovanje javnega mnenja, prouzročeno po iniciativnem predlogu knežjega zastopnika nemškoštajerskih kmetijskih občin, ni še potihnila burna agitacija, deloma umetna, deloma neprisiljena ter izvirajoča iz stvarno utemeljenih razlogov. Nekoliko tednov še, in državni zbornici nudila se bode prilika, pri prvem branji Liechtensteinovega in Heroldovega predloga, katerima se baje pridruži tudi Lienbacher s svojim operatom, baviti se s temeljnimi vprašanji šolske organizacije. Viharne razprave nas čakajo, v izobilji metalo se bode novega netila mej narodno maso, nalik iskram pri velikem požaru švigale bodo lesketajoče se besede natolčnice iz parlamentne dvorane vun mej vznemirjeno občinstvo — glejmo torej, da svojemu narodu ohranimo ono objektivno razsodbo, ono duševno ravnotežje, katero je bistveni pogoj sleherni stvarni, plodonosni razpravi. „Iliacos intra muros peccatur et extra“ — te besede Horacijeve veljajo v polni meri o živahnem gibanji, ki je nastalo mej prijatelji in protivniki Liechtensteinovega načrta. Narodna šola in njen razvoj, precvitanje njeno sta pa tolike važnosti za bodočnost vsakega naroda, da bi zanemarjali svojo časninarsko dolžnost, ako ne bi mi s svojega

stališča hoteli razmotrivati novega šolskega zakona vodilne ideje ter posledice njegove.

Je-li istina, da je naša novodobna ljudska šola, ustvarjena na podstavi državnih zakonov z dne 25. maja 1868 in 14. maja 1869, že vrhunec dovršenosti kakor to emfatično dandanes zatrjujejo pristasi nemško-liberalne stranke? Ali je zares tako popolna, da je vsak poskus, predrugačiti njeno uredbo, uprav atentat na omiko in svobodni napredek človečanstva? In seme, zasejano v dobi take zvanega „meščanskega ministerstva“, je-li v istini na šolskem polji obrodilo toliko bogatega klasovja, da se zamorejo ž njim nasititi vsi avstrijski narodi ter vsi stanovi, zastopani v prostranem našem cesarstvu? Ne, n i k a k o r n e! Odločno zanikujemo ta vprašanja, odločno izjavljamo, da je sedanja ljudska šola v marsikaterem oziru krvavo potrebna daleč segajočih sprememb in reform!

Smeri in vodila takim reformam dobro so znana vsakemu, kateri se je praktično in teoretično bavil s šolskimi vprašanji. Preveč se zahteva v sedanji šoli, s prerazlično tvarino obtežuje nerazvito miselnost mladega zaroda. Učni smoter postavil se je visoko gori v oblake, tako visoko, da ga doseči ne moremo. Celó šolska novela z 2. maja 1883, proti kateri je nemški liberalizem vendar tako ljuto se zaganjal, zahteva o ljudski šoli, da učencem preskrbi najvažnejša znanja glede prirodoznanja, prirodoslovja zemljepisja in povestnice s posebnim ozirom na domovino in njeno ustavo. Mnogo več se tudi pri zrelostnem izpitu na kaki srednji šoli naposled zahtevati ne more! In vse to hočete doseči na jednorazrednici, potisnjeni morda v kak osamljen, od sveta oddaljen kotiček naših goratih pokrajin, na jednorazrednici, kjer se siromašni učitelj boriti mora proti prevelikemu številu učencev, proti združenju različnih starostnih oddelkov, proti narodni zanemarjenosti in nerazvitosti svojega materiala? Neso izostale pogubne posledice takemu nespametnemu postopanju. Učni smoter se ni dosegel, toda z brezuspešnimi naporí, zadostovati njegovim preriranim terjatvam, tratil se je čas, elementarnega znanja neso si pridobili učenci, fizike in zgodovine si pač neso

LISTEK.

Otci in sinovi.

Roman.

Ruski spisal J. S. Turgenjev, preložil Ivan Gornik.

XXI.

(Dalje.)

— Saj ti pravim, da se skoro vrnem. Meni je nujno treha.

— Nujno... Naj bo. Pred vsem treba je izpolniti dolžnost... Torej konje naj pošljem? Dobro. Vender z Arino nisva tega pričakovala. Glej, ona je že sosedo naprosila cvetic, da ti okraši sobo. (Vasilij Ivanovič je že pozabil, da se je vsak jutro pred svitom stoječ s šlebedri na bosí nogi posvetoval s Timofejičem in dajaje s tresočo roko raztrgano assignacijo naročal mu, naj nakupi raznih stvari, posebno jedil in rudečega vina, ki je, kolikor je opazil, jako ugajalo mladeničema). Glavno je — svoboda, to je moje pravilo... ne sme se človeka ovirati... ne...

Najedenkrat je umolknil ter šel k vratom.

— Skoro se bodeva zopet videla. oče, res!

A Vasilij Ivanovič je ne obrnivši se le zamahnil

z roko in odšel. Povrnivši se v spalnico dobil je svojo ženo v poselji ter začel tiho moliti, da bi je ne vzbudil. Vender se je vzbudila. Ali si ti Vasilij Ivanič? vprašala je.

— Jaz, draga moja.

— Ali si bil pri Enjuši? Ali veš, da se bojim, če dobro spi na divanu? Anfisuški sem ukazala, naj mu da tvojo popotno blazino in novo vzglavje; dala bi mu tudi najino pernico, a on, kakor veš, ne spi rad na mehku.

— Nič se ne vznemirjaj, draga moja! Dobro mu je. Odpusti nam grešnikom! nadaljeval je svojo molitev poluglasno. Vasiliju Ivaniču se je smilila žena, hotel jej ni na noč povedati, kako gorje jo čaka.

Bazarov in Arkadij odpotovala sta drugi dan. Že od jutra bilo je v hiši vse žalostno; Anfisuški padala je posoda iz rok; celo Fedka ni vedel, kaj da počenja ter je konečno izgubil škornja. Vasilij Ivanovič bil je nemiren kakor nikdar: vidno se je premagoval, glasno je govoril in bil z nogama, a lice njegovo jo upalo in pogledi uhajali so mu vedno na sina. Arina Vlasjevna je na tihem jokala. Popolnem bi se bila onesvestila in se ne premagovala, da bi je ne bil mož rano zjutraj celi dve uri to-

lažil. Ko se je Bazarov, po večkratnem obetanju, da se vrne gotovo najdlje čez mesec dnij, iztrgal konečno iz zadržujočih ga objemov ter sedel v tarrantas, ko so konji potegnili, zvonček zazvonil in kolesa se zavrtila, — ko ni bilo moč več gledati za njimi, ko se je prah polegel in se je Timofejič zguban in omahujé po hodniku vrnil nazaj v svojo sobo, ko sta starca ostala sama v svoji najedenkrat ožji in starejši hiši, tedaj se je Vasilij Ivanovič, ki je še nekoliko trenutkov preje ponašal mahal s praga z ruto, zgrudil na stol ter junaško glavo na prsi. „Ostavlil, ostavlil nas je!“ zajecjal je: — „ostavlil, dolgočasil se je z nami. Sam kot prst sem sedaj, sam!“ ponovil je nekolikokrat in vselej dvignil roko s kazalcem. Tedaj približala se mu je Arina Vlasjevna in prislonivši svojo sivo glavo k njegovi sivi glavi rekla: „Kaj je storiti, Vasia! Sin je kot odrezan ud. Kakor sokol je on: hotel je — priletel je, hotel je — odletel je; mi dva pa sva kakor gobi v duplini, skupaj sediva in niti z mesta se ne ganeva. Jaz ostanem tebi vedno ista, kakor ti meni.“

Vasilij Ivanovič dejal je roki z obraza ter objel svojo ženo, svojo soprogo tako srčno, kakor je niti v mladosti ni objemal: potolažati ga je v žalosti.

(Dalje prib.)

naučili — toda poleg tega čestokrat tudi pravilno pisati ne znajo, preokorni so v računanji in ono točnost v izraževanju posameznih mislij, katero čislamo kot najzrelejši sad šolske vzgoje, le redkokdaj jo nahajaš mej tistimi, kateri dandanes zapusté šolske sobane ljudskih šol! Tega neuspeha gotovo neso zakrivil učitelji, kojim se nikakor ne more predbacivati nebržnost ali malomarnost v spolnovanji stanovskih dolžnostij. Zakrivil ga je šolski zakon, brepeneč po nedosežnem idealu, neozirajoč se na dejanske razmere in njih praktične zahteve.

Drugo nedostatkost sedanjega šolskega organizma vidimo v njegovem protislovju z določbami temeljnih državnih zakonov. Protislovje, katero se da dokazati v dvojnem oziru! Člen XIX. osnovnega zakona z dne 21. dec. 1867. slovesno proklamuje zakonito enakopravnost vseh avstrijskih narodov, toda z njim izraženo je le v akademični obliki neko splošno načelo, v sedanjem šolskem zakonu ter njegovem §. 6 pa zastoni iščeš natančno izvršilno določbo, fundamentalno pitanje o učenem jeziku nikjer ni jasno rešeno, in pravična razburjenost nadvladati mora vsakega poštenjaka, v očigled gorostasnemu tolmačenju, koje si zlasti po Koroškem in Spodnjem Štajerskem praktikuje nasproti slovenskemu prebivalstvu. Da drugih razlogov ne bi imeli, že iz tega ozira morali bi se poslanci naši hlastno poprijeti vsake prilike, da primerno predrugačijo državno zakonodajstvo o ljudskem šolstvu.

In še drug državnopravni pomislek! Osnovni zakon, kateri določuje področje državnega zbora, razdelil je v §. 11. kompetenco glede šolskega zakonodajstva tako, da je državnemu zboru pri ljudskem šolstvu odkazano določiti učna načela, ves détail pa prepušča se deželni zborom. Toda, mari se kolovodje nemško-liberalne stranke, duševni očetje in krstni botri temeljnemu zakonu, sami držali se teh vodil tedaj, ko so z novimi šolskimi postavami oblagodarili avstrijsko državo? Pazno prečitajte sedanji šolski zakon, in povsod se bode uverili, da kar mrgoli podrobnostij, da je država vso kompetenco sama sebi prisvojila ter deželam nič drugega prepustila, nego skrbeti za — učiteljske plače in pokritje šolskih potrebščin! Kaj izvira iz te nepravilnosti, katera se nikakor v soglasje ne dá spraviti z jasnimi besedami temeljnega zakona, §. 11., lit. l.? Po jednem kopitu uredile so se avstrijske ljudske učilnice. Narodna šola, zavod tedaj direktno namenjen praktičnemu življenju ter potrebam njegovim, tako različnim po zemljepisnih in gospodarstvenih, socijalnih in kulturnih razmerah posameznih dežel, narodna šola umerila in ukrojila se je po metvi šabloni, jednotna organizacija, jednotni učni črtež, jednotni učni smoter odkazali so v ljudski šoli, bodi si za okolico stolnega mesta in v obrtnem visoko-razvitem češkem Severu, bodi si tam v samotni gorski vasičij mej karpatskimi Huculi ali v bornem selu zapuščenih dalmatinskih „Morlakov“. Očividna nezmisel, kdo bode tajil, da zakon, sezidan na taki napačni podstavi, potreben je temeljitega predrugačenja!

Toda še druga patologična znamenja pokazala so se v mnogih pokrajinah, — hvala Bogu, ne mej Slovenci! — na životu ljudskega šolstva. Ni jih neposredno prouzročil bil zakonodajalec, tudi nikakor nečemo očitati tedanjemu naučnemu ministru Hasnerju, da je sploh tak učinek nameral ali pričakoval po zakonih, koje je predložil bil državnemu zboru. O tej stvari odkrito besedo, tem ložje, ker dejanjski ne zadeva naših slovenskih razmer! Pisatelj te razprave prišteval se je vedno napredni narodni stranki ter se nikoli izneveril ne bode idejam svobodnega razvoja, od katerih izključno pričakuje blagor domovine in človeštva. Tega svojega mišljenja nikoli ni prikrival, niti ga ne bode, in vsled tega pripravljen je vedno, da bode politično svojo pozicijo braniti moral proti navalu strogo-konservativne stranke, katera v njem, po krivici sicer, sluti verskega protivnika. Naglašati moramo to svoje stališče, da se krivo ne tolmačijo sledeče besede. Kajti naravnost izražamo svoje prepričanje, da one odgoje, katero je ljudska šola poklicana razširjati mej narodom, niti misliti si ne moremo v protislovju s pozitivnim verozakonom. Široke nižje sklade človeške družbe, tiste nebrojne množine težakov in tlačanov, ki se v potu svojega obraza, ter z žulji koščenih svojih rok trudijo za kosček suhega kruha, da lakote ne ginejo v neiz-

prosne boji za obstanek. nešteta krdela trpinov in siromakov, — in iz teh obstoji ogromna večina človeške družbe, — ne bodeš jih moralčno ojačil z filozofičnimi problemi, neso pristopni Kantovemu kategoričnemu imperativu, — pozitivnih verskih naukov jim daj, da jih rešiš moralnega propada, da jih obvaruješ skušnjav, ter njih zapeljivosti. Nesrečna šola in nesrečna mladina, kjer si nasprotujeta učitelj in duhovnik, kjer jeden podira, kar je drugi ravno kar s trudom bil sezidal! Tak antagonizem v šoli strup je za mladino, kar je plemenitih kalij v mladostnem srci, vse požre, vse pokvari, vse uniči tako strupena rosa! Mnogo se v tem oziru greši, še jedenkrat poudarjam, ne na Slovenskem, kjer se je dosihmal še ohranilo prijateljsko razmerje mej duhovščino in učiteljstvom — pač v mnogih drugih, zlasti nemških pokrajinah. In tudi to nedostatkost je deloma, vsaj indirektno, v neko notranjo logično zvezo spraviti z obstoječimi šolskimi zakoni, tudi v tem oziru bila bi revizija teh zakonov po vsem umestna.

Toda nobena revizija šolskih zakonov ne bode dosegla zaželenega uspeha, ako se ne naslanja na jedno prevažno praemisso. Zgodovinski položaj našega učiteljstva, ustvarjen baš po šolskem zakonodajstvu l. 1869, mora ostati nespremenjen. — Učiteljsko osebje zadobilo je zakonitim potom svojo nezavisnost od cerkvenih oblastev, zlasti na slovenskem ozemlju ni nikoli poskušalo, zlorabiti te nezavisnosti. Znamenit faktor postal je narodni učitelj narodnemu razvoju, — kar se je udomačilo tekem dveh desetletij, ne da se več razveljaviti. Zopet uživetoriti nekdanje razmerje, učiteljski stan z nova podjarmiti cerkveni gosposki, nemogoče je dandanes. Odločno obsojamo nenaravno in šolskemu napredku kvarno protivje mej duhovnom in učiteljem, odločno zahtevamo tudi od učitelja, da nikdar ne ruši potrebne soglasja, toda z isto gorečnostjo izražati se moramo proti slehernemu poskusu, merčemu na to, da nezavisnega učitelja z nova prelevi v faroškega hlapca! Tak poskus nasprotuje novodobnim tendencam, oškoduje šolske interese, nemir prouzročuje in razdraženoost mej prebivalstvom, ter je ob jednem celo kvaren verskemu čutu našega naroda.

Drug rekvizit, brez kojega se ugodne rešitve težavnega šolskega vprašanja niti misliti ne moremo je ta, da se nasvetovane spremembe dajo utemeljiti s strokovnega stališča. Povzdigniti hočemo duševno ravnotežje, nikdar ne znižati ga. In še jednega ozira ne gre prezirati! Državno-pravni razlogi in sumarična sestava našega parlamenta silijo nas v to, da se skrbno izognemo vsakemu sklepu stoječemu v protislovju z ustavnimi določbami. Za vsako spremembo šolskega zakonodajstva, katero se ne strinja s slovom državnih osnovnih zakonov, potrebujemo v smislu § 15. temeljnega zakona z dne 21. dec. 1867, drž. zak. štev. 141 večino dveh tretjin. Vsled te določbe niti misliti ni na to, da navadna absolutna večina predrugači šolske zakone glede onih točk ktere so zavarovane po pravokretni državni ustavi. Zaman bi bil ves trud, nedosežen vsak namen, mereč na dosego takega cilja, vsled tega primorani smo, omejiti se zgolj na take reforme, katere je moč strinjati z načelnimi določbami temeljnih zakonov.

Oglejmo še sedaj Liechtensteinov predlog bolj natančno, videti čemo, v kolikor zadostuje gori izraženim terjatvam!

Prisilno zavarovanje.

(Konec.)

Še škodljiveje za občansko svobodo pa bi bile prisilne zavarovalnice z drugega stališča. Bile bi namreč v rokah vlade (kot državni zavodi) ali v rokah deželnih odborov (kot deželni zavodi) prav mogočna organizacija, katera bi se v okolnostih dala zlorabiti v politične namene. Z ozirom na projekt kranjskega deželnega zbora naglasiti mi je nevarnost, katera bi od deželnih zavarovalnic pretila slovenskemu narodu po vseh deželah, v kateri stanuje, in o neugodnih okolnostih tudi na Kranjskem. Vsaj smo tu, dasi nas je ogromna večina 95% vsega prebivalstva, vender že bili prišli vsled vladnega pritiska tako dalje, da smo mnogo let imeli čisto nemšk deželni odbor. V rokah tacega deželnega odbora bila bi

deželna prisilna zavarovalnica to, kar je v rokah vlade državno uradništvo. Občinski načelniki in zapni možje, kateri bi od zavarovalnice bili plačani za njihovo delovanje, bili bi po takem v gmotnem oziru odvisni od deželnega odbora; pa tudi mej člani zavoda, ki bi bili v slučajih škod navezani na blagohotnost zavarovalničnih, oziroma deželnih funkcionarjev, ne bilo bi teško prodirati z agitacijami, škodljivimi našemu narodnemu razvoju. Iz lastne skušnje vem, da je o času deželnozborskih volitev leta 1877. neka zavarovalnica naročala svojim na Spodnje Štajersko odhajajočim likvidatorjem škod, naj agitujejo proti slovenskim kandidatom; — ako se kaj tacega drzne privaten zavod, koliko bolje bi lahko proti Slovencem uporabil Graški deželni odbor obširno deželno zavarovalno organizacijo. Isto ko na Štajerskem, godilo bi se pa tudi drugje, kjer smo Slovenci v naravnej ali pa vsled krivičnih volilnih redov v umetnej manjšini; da celo na Kranjskem kakor sem že naglašal — ni izključena taka mogočnost. — Ubogi koroški Slovenec, ki od državnih in deželnih uradov ne more v nobenem oziru doseči ravnopravnosti s svojimi nemškimi sodeželani, dosega to ravnopravnost vsaj pri zavarovalnicah. Večina zavarovalnih družeb uvela je namreč slovenske police in slovenske zavarovalne tablice. Da bi kaj tacega koroška deželna zavarovalnica odpravila takoj, o tem ni dvojbe. Pa tudi drugod — ako izvezam Kranjsko — ne bilo bi v tem oziru boljše.

Privatne zavarovalnice — abstrahujoč od nekaterih strastnih funkcionarjev njihovih — ne upajo si posegati v narodno naše gibanje ovirajoče; one nas celo v mnogočem rado podpirajo. Opozarjam samo na jeden zavod, čegar narodna organizacija razvidna je prav dobro iz vseh dosedanjih izkazov o denarnih doneskih za zgradbo splošnega „Narodnega doma“. Od deželne organizacije bi se gotovo nikdar ne bilo doseglo tako izdatno sodelovanje pri tem imenitnem narodnem podjetju.

Znamenita je v tem oziru tudi izjava galškega deželnega odbora. Tudi tam so nekateri poslanci sprožili misel prisilne zavarovalnice in deželnemu odboru bilo je naloženo proučiti to stvar in staviti plenumu deželnega zbora primerne nasvete o izvedbi. Ti nasveti bili so predloženi letos; a glasé se proti deželnej prisilnej zavarovalnici, pač pa izražajo za prisilno zavarovanje, pri katerem naj bi se lastnikom poslopij samim prepustila volitev jedne obstoječih privatnih zavarovalnic. V svojem poročilu priznava deželni odbor gališki: „da rešitev problema o prisilnem zavarovanju ni lahka, da sega globoko v deželne razmere, da omejuje osebno svobodo deželanov in da naklada vsem velika bremena.“ To je jako znamenita izjava, katero naj bi si vzeli k srcu oni, ki z deželno prisilno zavarovalnico želé vse deželane spraviti v odvisnost dežele, poleg tega pa pričakujejo zmanjšanja bremen.

Končujem. Očitati se mi utegne, da bi jaz ne bil imel spuščati se v razpravo o prisilnem zavarovanju, češ, da več ali manje govorim pro domo sua. Naj bode tedaj povedano, da se meni ni prav nič bati deželne prisilne zavarovalnice, ker imam z zavodom, kateri zastopam, skleneno tako pogodbo, da bi se nikakor ne mogla ignorovati tedaj, ko bi se ustvarjala deželna prisilna zavarovalnica. V tem oziru sem tedaj čisto neodvisen in prost vsake bojazni. — Pravico in celo dolžnost pa imam o tej tako važnej zadevi izpregovoriti zato, ker mi je znano notranje in vnanje poslovanje zavarovalnic. Kobi se mi zaničavala ta pravica, tedaj bi se moralo izreči tudi načelo, da na priliko o zadevah odvetniškega stanu ne sme govoriti nobeden odvetnik in da v trgovinskooobrtijskih zbornicah ne bi smel sedeti nobeden trgovec ali obrtnik.

Ivan Hribar.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 9. marca.

Praški češki učitelji in učiteljice imeli so predvčeraj zborovanje in so sklenili pridružiti se peticiji, katero odpošlje zbornici poslancev zveza čeških učiteljev. Vsi govorniki so protestovali proti Liechtensteinovemu predlogu. Nadučitelj Kralj je izjavil, da je novodobna šola dosegla lepe uspehe. Učiteljica Čada je pojasnjevala, da bi najbolj ženske mladine škodovala lex Liechtenstein, ker bi se opustila ročna ženska dela.

Vnanje države.

Nemški listi so zopet začeli širiti vesti o ruskih oboroževanjih. Mej Padrynom in Wohynom

mislijo baje napraviti utrjen ostrog. Prva peš-divizija premesti se baje prihodno pomlad iz Moskve v Varšavo. V Kijevu so baje pripravljene vozovi za prevoz donskih kozakov in kavkaških polkov na Poljsko.

V Sofiji sprva niti prav verjeti neso mogli, ko je došel telegram velicega vezirja, s katerim je **Turčija** izjavila, da je prisotnost Koburžanova v **Bolgariji** nezakonita. Ker je dotični telegram došel preko Odese, sodili so, da je kaka mistifikacija. Še le, ko so od svojega agenta v Carigradu, Vulkoviča, dobili potrdilo, so verjeli. Izjava Porte je sestavljena v jako mile obliki in se glasi: „Minolega avgusta brzojavili smo princu Ferdinandu, da je bila njegova izvolitev v velikem sebranju nezakonita, ker je ne potrjuje vevlasti. Ker je danes položaj ravno tak, izjavljamo, da zmatramo njegovo prisotnost na čelu kneževine za nezakonito in nasprotujočo Berolinskej pogodbi.“ Sploh se sodi, da se knez Ferdinand ne bode dosti zmenil za to izjavo, in celo v Carigradu se od nje ne ohetajo nobenega uspeha. Domneva se pa, da bode Rusija zahtevala, da Porta pozivlje Koburžana, da ostavi Bolgarsko, če bode sedaj še ostal v Sofiji. Za to se bodo pa že v Carigradu težje odločili, kajti potem bi Turčija že nekako prevzela dolžnost, da ga s silo prežene, ko bi iti ne hotel, kar pa nikakor ne mara. Če bi se nazadnje v Carigradu odločili vender še za drug korak in bi Koburžan vzel temu ostal v deželi, vender ne verjamemo, da bi Turki skušali z orožjem uveljaviti svoje pravice. Tako se prav nič še ne ve, kdaj Koburžan pobere svoja kopta. Časopisi pa že ugibljujejo, koga bode Rusija predlagala za kneza bolgarskega. Govori se o knezu Dolgorukem in o vojvodi Leuchtenberškem. V srbskih političnih krogih se pa že zopet goji nada, da bodo izvolili kralja Milana, ter se tako ustanovi personalna unija mej Srbijo in Bolgarijo. — Danes se bodo bolgarski ministri posvetovali, kaj hočejo odgovoriti Turčiji. Najbrž bode bolgarska vlada odgovorila, da knez Ferdinand ne more ostaviti. Bolgarske, ker se je po njegovem odhodu bati anarhije.

Princ Louis Napoleon je častnik v **italijanski** vojski. Poslednje dni so razni listi poročali, da je izstopil iz italijanske vojske, ker so odnošaji mej Francijo in Italijo jako napeti. To se pa ne potrjuje. Princ očel bil je te dni v Rimu in se je dogovoril z raznimi merodajnimi osobami, da še dlje časa ostane sin v italijanske vojski.

Sin **nemškega** kancelarja grof Herbert Bismarck vrnil se je v Berolin, ko se je poprej parkrat dolgo razgovarjal z **angleškimi** ministerskim predsednikom Salisbury-jem in bivšim ministrom vnanjih zadev Rosebery-jem. Kako diplomatično mislilo imel je v Londonu, se ne ve, morda se je kaj dogovarjal o bolgarskih zadevah.

Pri volitvi v **holandsko** zbornico dobili so konservativci večino. Pridobili so kacic devet mandatorov. V Amsterdamu je prišlo volit 16.000 volilcev in ker pri prvih volitvah niso nobeni kandidatje dobili absolutne večine, bodo ožje volitve, pri katerih gotovo zmagajo liberalni kandidatje.

iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani dne 8. marca.

Navzočnih 20 odbornikov, predseduje župan Grasselli, ki overovateljema zapisnika imenuje odbornika dr. Tavčarja in Povšeta, ter potem naznanja, da se je odbornik g. Ivan Gogola odpovedal občinskemu svetovalstvu, dr. Moschê pa izstopil iz upravnega odbora mestne hranilnice. Nadalje naznanja, da je geološkega državnega ustava ravnatelj g. Dionizij Štur doposlal letno sporočilo za 1887. l., v katerem jako laskavo omenja priprav za vodovod Ljubljanski in da so doposlali račune in letna sporočila mesti Gradec in Praga, posojilnici v Celji in na Vrhniki.

Župan Grasselli potem javlja, da je povodom 50letnice v imenu mesta brzojavno čestital vladiki Strossmayer-ju (Dobro, dobro!), od katerega je prejel nastopno lastnoročno pismo:

Preugledni moj župane!

Hvala Vam na čestitki prilikom moga svečeničkoga jubileja. Bog i Vas obilno blagoslovio i svaku Vam srieću udielio! Na pose pako želim: da u procvatu slavnoga grada Ljubljane i u napriedku pobratimskoga naroda slovenskoga onu utiehu, zadovoljstvo i veselje doživiti, za kojim Vaše plemenito srce i Vaše zvanje najviše teži. Mene je ovom svečanom sgodom najviše to veselilo, što se je dokazalo, da se svi mi na slavjanskom jugu kano jedno tielo, s jednom ter istom svetom nakanom i svrhom smatramo i da u bratskoj ljubavi, slozi i jedinstvu zalog naše snage, slobode i budućnosti tražimo. Ta misao crpljena je iz samoga bića božjega i tako odgovara samoj naravi stvari, da ju svet progoniti i na križ pribiti, ali nikad i nikad umoriti nemože; ona poleg junačkih pobornika prije ili poslie treći dan doživieti i na novi i neumrli život uskrnuti mora, što nikomu na svijetu na štetu i ukor, nego

svima na uhar i slavo služiti može. Molim Vas liepo, da ovo u ime moje zahvalnosti i slavnemu gradu Ljubljani i svoj braći slovenskoj izručiti blagoizvolite.

U ostalom s osobitim šovanjem ostajem Vašega preuglednoga Gospodstva

prepokorni sluga i priatelj
J. J. Strossmayer s r.,
biskup.

Djakovo, 22. veljače 1888.

Strossmayerjevo pismo vsprejelo se je z živahnimi živio-klici, na kar je, predno je prišel na vrsto dnevni red, dr. Tavčar stavil nujni predlog: Mestni zastop izvoli naj iz svoje srede deputacijo treh članov, ki bode dne 19. marca v imenu mesta Ljubljanskega vladiki Strossmayerju v Djakovem čestitala na petdesetletnici.

Ko se je nujnost predloga jednoglasno priznala in je dr. Tavčar primerno utemeljil svoj predlog, bil je predlog jednoglasno z živio-klici usprejet ter v deputacijo z vsklikom izvoljeni gospodje dr. Tavčar, Ivan Hribar in O. Dolencec, ki pojdejo v Djakovo ob svojih troških.

Podžupan Petričič obžaluje izstop odbornika J. Gogole, predlaga, da se mu za vspešno delovanje izreče mestnega zbora zahvala in ta sklep pismeno objavi. Predlog vsprejme se jednoglasno.

V finančnega odseka imenu poroča odbornik Fr. Ravnikar o računskih zaključkih občinske blagajnice in ž njo združenih fondov za 1886 l. ter stavi več, jako umestnih nasvetov, ki se jednoglasno odobre. Sestava inventara o mestnem imetku vzame se na znanje s tem, da se ima ta inventar redno dopolnjevati in vsako leto natisniti.

O skontrovanji mestne blagajnice dne 25. okt. poroča podžupan Petričič. Izvestje vzame se na znanje.

Po finančnega odseka nasvetu (poročevalec dr. Staré) prizna se 4 detektivom, ki so zasledili 111 psrov, katerih gospodarji so hoteli odtegniti se plačilu pasje takse, 40 gold. nagrade, ki se ima razmerno razdeliti.

V hranilničnega odseka imenu poroča odbornik dr. Tavčar o naročenih preuredbah pravil mestne hranilnice Ljubljanske. Ministerstvo je namreč v popravek vrnilo pravila, dasi so slednja natančno sestavljena po splošnem regulativu, po vzgledu drugih hranilnic in so popolnem jednaka pravilom mestne hranilnice v Gradci. Ministerstvo je rečena pravila že jedenkrat presojalo, a takrat zahtevalo samo preuredbo § 5. Tej zahtevi se je ugodilo, a sedaj zahtevala se je cela vrsta stilističnih poprav. Tudi tem zahtevam se je ustreglo. Prenarejena in po želji ministerstva popravljena pravila se potem prečitajo in odobre z naročilom, da se prej ko mogoče predlože vladi s pristnim nemškim prevodom, kakor zahtevano.

Po predlogu odseka za olepšavo mesta (poročevalec inženér in odbornik Hraskey) sklene se, da se pod muzejem Rudolfinumom, na parcelah, ki jih je deželni odbor odstopil muzeju, napravijo primerni nasadi, na voglu podaljšane Knafove ulice in Tržaške ceste, nasproti vili Mayerjevi pa postavi vremenska hišica (Wetterhäuschen), za katere oskrbo naj se po nasvetu Ravnikarjevem naprosi muzejsko vodstvo. Za nasade pred Rudolfinumom in za vremensko hišico dovoli se 500 gld. kredita.

S tem je bila javna seja končana in pričela se je tajna, katere glavni sklepi se nahajajo mej domačimi stvarmi.

Domače stvari.

— (Mestni zastop Ljubljanski) imenoval je v včerajšnji tajni seji kontrolorja g. Vojteha Valento mestnim blagajnikom, oficijala gosp. Fr. Bradaško kontrolorjem, asistenta g. Karola Lahajnerja oficijalom ter sklenil, da se službi asistenta in praktikanta razpišeta. Ker so rečeni gospodje morali nadomestovati bivšega mestnega blagajnika Hengthalerja, priznale so se jim za 1887. leta. primerne nagrade. — Vdovi pokojnega blagajnika priznalo se je 300 gld. letne pokojnine, njeni 12 letni hčerki do 18. leta 60 gld. letne vzgojnine. — Stražniku I. vrste M. Bežanu dovolila se je pokojnina 360 gld. na leto. — Razen tega rešila se je cela vrsta družih prošenj in ulog.

— (Slovenska predstava,) kakor smo že včeraj poročali, bode jutri v soboto 10. marca t. l. Začetek ob 7. uri.

— (Notarjem v Celji) imenovan je, kakor čitamo v nemških listih, gosp. dr. Firbas, c. kr. notar v Brežicah. Torej je Foregger s svojo interpelacijo šel — po vodi.

— (Za „Mir“) je g. prof. dr. C. v Zagrebu nabral 15 gld. 10 kr. Darovali so: dr. C. 6 gld., dr. Kosirnik 1 gld. 10 kr., dr. Fon, F. Kuralt, prof. Majdič, prof. Marn, prof. Stožir po 1 gld., dr. Vidrič 3 gld.

— (Odbor slov. delavskega pevskega društva „Slavec“) vabi vse častite gospode društvenike k izrednemu občnemu zboru, kateri bode v ponedeljek dne 12. t. m. ob 8. uri zvečer v društveni sobi Stari Trg št. 11 (pri Tomleški). Dnevni red: Volitev častnega člana.

— (Najstarejši učitelj na Kranjskem) ni bil pokojni L. Sušnik, kajti najstarejši je gosp. Josip Kramar v Škof jiloki, porojen, kakor se nam javlja, 1799. leta.

— (Osepnice.) V zadnjih 24 urah za osepnici zbolelo: 1 moški, 1 ženska, 1 otrok. Ozdravela: 1 ženska, 1 otrok. Umrli nobeden.

— (Včerajšnji mesečni semenj) bil je prav dobro obiskan. Dosedaj še ni bilo na noben mesečni semenj toliko živine prignane, kakor včeraj, namreč 1227 glav. Bilo je 412 konj, 547 volov, 228 krav in 40 telet. Kupčija se je posebno dobro obnesla na semnji za govejo živino, kjer so veliko volov pokupili tujci in domači mesarji. Tudi veliko molznih krav so nakupili za Trst in Laško.

— (Vabilo k muzikalno-deklamatorični akademiji) na korist dijaškemu podpor-nemu društvu v Rudolfovem, katero priredé gimnazijski dijaki pod vodstvom svojega pevovodje, čast. gosp. P. Hugolin Sattner-ja in s prijaznim sodelovanjem nekaterih gospodov v sredo, dné 14. marca, v dvorani „Narodnega doma“. 1. Dr. Benjamin Ipavic: „Kdo je mar.“ Moški zbor, spremljan z orkestrom. 2. G. Seidl: „Der Bettlerknabe“. Deklamacija. 3. * * * „Vjetega ptica tožba“. Samospjev za bariton, spremljan s klavirjem. 4. * * * „Pogled v nedolžno oko.“ Kvartet. 5. Rob pl. Hornstein: „Käfer-Hochzeit“. Dvospev, spremljan s klavirjem. 6. C. M. Mangold: „Frühlingseinzug“. Mešan zbor. 7. J. Löw: „Duo brillant iz Wagnerjevega Tannhäuser“. Za harmonij in klavir. 8. A. F. Towačowsky: „Straža na Višehradu“. Moški zbor. 9. J. Haydn: „Symphonie Nr. 3, adagio in allegro“. Četveročrna igra na klavirji. 10. „Herbart Turjaški“. Dramatičen prizor v treh oddelkih. Spisal L. R. . . . l. Začetek ob sedmi uri zvečer. Ustop-nina: Ustopnice za osobo po 30 kr. (za dijake 20 kr.), sedeži za osobo po 50 kr. se dobivajo zvečer pri kasi; sedeže oddaja dné 12., 13., in 14. marca tudi g. J. Krajec. — Besede k pesnim stanejo 5 kr., ter se dobivajo pri kasi. Preplačila se hvaležno vsprejemajo. Gimnazijsko ravnateljstvo.

— (Kmetijska podružnica na Bledu.) V nedeljo 11. t. m. bode popoldne ob 4. uri v šoli na Bledu shod gospodarjev, z namenom, da ustanové za Blejsko stran posebno podružnico kmetijske družbe. Ob tej priliki predaval bode gospod Gustav Pirc, tajnik kmetijske družbe v Ljubljani, o važnosti in koristi kmetijske družbe. Da se ustanovi ta podružnica ima največ zaslug g. A. Hudovernik iz Bleda, ki je nabral že veliko število novih udov.

— (Akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji) napravi dne 12. sušca 1888 VII. redno sejo s tem-le dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika. 2. Poročilo odborovo. 3. „Muha“, šaljiva satira, čita g. stud. phil. Jos. Kržišnik. 4. Kritika čitanja. 5. Slučajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Lokal: I. Kohlmarkt 24, Knaus' Restauration „zum Lothring-ger“. Gosti dobro došli!

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Berolin 9. marca. Cesar umrl ob 8¹/₂ uri zjutraj.

Dunaj 9. marca. Zadnje izvestje iz Berolina pred smrtjo cesarjevo ob 7. uri zjutraj: Zvečer so še lahko oživeli življenski pojavi, po noči pa se je pomnožila slabost, ki je sedaj na visoki stopinji.

Dunaj 9. marca. Predsednik zbornici poslancev, Smolka: (Poslanci ustanejo s sedežev.) Naznaniti mi je zbornici globoko pretresujočo vest, da je Njega velečastvo, nemški cesar, pruski kralj, danes zjutraj ob 1¹/₂ 9. uri umrl. Žalostna vest, ki v tem trenutku preletava veliko sosedno, prijateljsko, zvezno dr-

žavo, bode tudi v okviru avstrijskih mej najbolešneji odmev vzbudila. Globokega utisa, da, neizbrisna plava pred nami visokega pokojnika podoba, ki se nam je v zadnjih pomembnejših časih vsako leto določene utiskala v naš spomin, podoba zvestega zaveznika našega najmilostivejšega cesarja in gospoda, katerega smo bili vajeni gledati kot vsakoletnega gosta naše lepe domovine, takorekoč roko v roki s presvetlim avstrijskim vladarjem, kot blesteče utelešenje prijateljskih razmer mej obema državama in najmočnejše in najkoristnejše mirovne zveze, kar jih je naša doba še videla. Mislim, gospoda moja, da govorim v Vašem zmislu, izražajoč povod smrti pokojnega, nemškega, z Avstrijo zvezanega vladarja, zbornice najodkritosrčnejše, najgloblje sožaljenje, katero ste, velečenjeni gospodje, s tem izrekli, da ste se dvignili s sedežev. Mislim, da isto tako ravnam v Vaših čustev zmislu, ako v očigled tej žalostni novici sejo zaključim ter dan in dnevni red prihodnje seje pismeno naznamim. Seja je zaključena.

Berolin 9. marca. Ob smrtni postelji cesarjevi so bili zbrani vsi tukaj bivajoči člani kraljeve obitelji. Truplo cesarjevo leži sedaj pod belo odejo v spalni sobi na njegovi postelji, svečami obdano. Izraz obraza jako miren. Pred palačo gosto natlačena množica v nemej žalosti. Visoka gospoda po 10 uri palačo ostavila. Danes zvečer v smrtni sobi cerkveno opravilo.

San Remo 9. marca. Cesarjevič in cesaričinja skoro odpotujeta v Charlottenburg.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganju, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo so je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 80 kr. Vsaki dan ga razpošilja po poštenu povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (13 3)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji (192—248)
za vse leto gl. 4.60; za pol leta gl. 2.30; za četrt leta gl. 1.15.

Tujci:

8. marca:
Pri **Slonu**: Echstein iz Prage. — Gunther iz Gottesgaba. — Kallman iz Budimpešte. — Heumer iz Zagreba. — Dr. Kaisersberger iz Idrije. — Orožen iz Idrije. — Cirez, Gostiša iz Idrije. — Praschniker iz Kamnika. — Schepitz iz Trsta. — Pulcer iz Reke.
Pri **Mallé**: Rotter iz Berlina. — Reichsritter z Dunaja. — Dr. Hocheim, Spielmann z Dunaja.
Pri **južnem kolodvoru**: Heinrich iz Beljaka. — Valenčič iz Sušeka.

Umrli so v Ljubljani:

7. marca: Jožef Moser, delavec, 53 let, Poljanski nasip št. 50, za Brightovo boleznijo.
8. marca: Fran Gril, knjigoveza sin, 15 ur, Stari trg št. 5, za oslabljenjem. — Fran Zakotnik, delavca sin, 6 let, Poljanski nasip št. 48, za katarom v črevih. — Urša Kos, delavka, 71 let, Cesta v mestni log št. 4, za vodenico.
9. marca: Marija Janša, paznika hči, 5 let, Hrenove ulice št. 11, za kozami.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. marca	7. zjutraj	740.4 mm.	2.4°C	sl. jz.	obl.	
	2. popol.	740.3 mm.	7.0°C	z. jz.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	740.9 mm.	2.0°C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 3.8°, za 1.2° nad normalom.

Dunajska borza

dné 9. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	gld.	včeraj	—	gld.	danes
Papirna renta	77.05	77.05	—	77.30	
Srebrna renta	78.30	78.30	—	78.45	
Zlata renta	107.35	107.35	—	107.65	
5% marcna renta	92.10	92.10	—	92.25	
Akcije narodne banke	856.—	856.—	—	856.—	
Kreditne akcije	264.75	264.75	—	266.60	
London	127.25	127.25	—	127.10	
Srebro	—	—	—	—	
Napol.	10.06 1/2	10.06 1/2	—	10.05 1/2	
C. kr. cekini	6.—	6.—	—	5.99	
Nemške marke	62.45	62.45	—	62.40	

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Josip Vošnjak.

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	130 gld.	—	kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	163	—	—
Ogerska zlata renta 4%	—	95	40	—
Ogerska papirna renta 5%	—	—	50	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	105	—	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	117	—	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	127	25	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—	—	—	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	—	99	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	178	25	—
Rudolfove srečke	10	20	50	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	98	—	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	209	—	—

Cvet zoper trganje
po dr. Maliču a 50 kr.,
zoper protin ter revmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrplost živce in kite itd. V svojem učinku je nepresegljiv in hitro ter radikalno zdravi, kar dokazuje na stotine priznanj iz najrazličnejših krogov.
Prodaja (605—17)
„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

CACAO
in
ČOKOLADA
VICTOR SCHMIDT & SOHNE
Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.
Neka se vazda izrično zahteva:
Družbe
Liebig-ove
mesni izvadak
Pravo, samo onda, ako etiketa svakoga lončica nosi pridolani podpis u modroj boji.
Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:
Dragutin Berck, c. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, I., Wollzeile 9.
Dobiva se u svih većih trgovina mirodija, delikatesa drongerijah, i lekarnah.
(181—1)
Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Kri čistilne kroglice
so se vselej sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, navalu krvi, otrplosti uših, skruženem želodcu, pomankanju slasti do jedij, jetrnih in obistnih boleznih, in presegajo v svojem učinku vsa druga v reklamah toliko proslavljena sredstva. Ker to zdravilo izdeluje lekarna sama, velja jedna škatlja samo 21 kr., jeden zavoj s 6 škatljami 1 gld. 5 kr. — Manj kot jeden zavoj se s pošto ne razpošilja. — Prodaja (606—16)
„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.
Razpošilja se vsak dan po pošti.

Največja prihranjenja v gospodinjstvu.
V prodajalnicah kolonialnega blaga in delikates ter droguerijah
Daje najedenkrat, ne da bi se kaj pridejalo, izvrstno mesno juho.
Ko se dobiva **Bouillon-Extract** dišava za jed nepresegljivo zaradi dobrega ukusa in nizke cene.
Maggi's
Marke: Extractum Purum, Aux Fines Herbes und Trüffel-Würze.
Fine moke za juho iz sočivja.
Napravljane pod varstvom c. kr. avstrijskega obrtnega nadzorstva in švicarske obénotoristne družbe.
● Osrednja zaloga: **Wien, I., Jasomirgottstrasse 6.** ●
Prodajajo: Peter Lassnik, H. L. Wenzel, Schussnig & Weber. — V Zagorji: R. E. Michelic, Ivan Müller, Rudniška bratovska skladišnica. — V Litiji: Ivan Waggonik. (902—13)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.
Gotovo in hitro uplivaajoče sredstvo proti kurjim očesom, žuljem, tako imenovani trdeji koži na podplatih in petah. Proti bradavicam in vsem drugim trdim izraslom kože. — Uspeh zajamčen. — Cena škatljice 60 kr. a. v.
Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.
Pristnega imajo v Ljubljani J. Swoboda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovem D. Rizolli; v Celovcu A. Egger, W. Thurmwald, P. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger; v Beljaku F. Scholz; v Wolfenbergu A. Huth.
Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno znamko in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter) za turiste“. (95—4)

Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.
Neka se vazda izrično zahteva:
Družbe
Liebig-ove
mesni izvadak
Pravo, samo onda, ako etiketa svakoga lončica nosi pridolani podpis u modroj boji.
Centralno skladište Liebigove družbe za Austro-Ugarsku:
Dragutin Berck, c. kr. aust. dvorski dobavljač, Beč, I., Wollzeile 9.
Dobiva se u svih većih trgovina mirodija, delikatesa drongerijah, i lekarnah.
(181—1)
Najvišja odlikovanja na prvih svetjskih izložbah od g. 1867.

Prodaja nalomljenega kamenja.
Kranjska stavbena družba prodaja
lepo, že poprej nalomljeno kamenje
iz svojih kamnolomov v Podpeči na čolne po 1 kubični meter. — Naročbe vsprejemajo se v njeni pisarni.
(177—2)

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne.“